

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

הרואה חלום ונפשו עגומה

(נ"ה ב') אמר רב הונא בר אמי, אמר רבי פדת, אמר רבי יוחנן: הרואה חלום ונפשו עגומה, ילך ויפתרנו בפני שלושה. יפתרנו?! והאמר רב חסדא: חלמא דלא מפשר כאגרתא דלא מקריא! אלא אימא: יטיבנו בפני שלושה.

ליתי תלתא ולימא להו: "חלמא טבא חזאי". ולימרו ליה הנך: "טבא הוא וטבא ליהוי. רחמנא לשוייה לטב. שבע זימנין לגזרו עלך מן שמיא דלהוי טבא ויהוי טבא". ולימרו שלוש הפוכות, ושלוש פדויות, ושלוש שלומות:

שלוש הפוכות: "הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה"¹. "אז תשמח בתולה במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם"². "ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך"³.

שלוש פדויות, דכתיב: "פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי"⁴. "ופדויי ה' ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה"⁵. "ויאמר העם אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה חי ה' אם יפל משערת ראשו ארצה כי עם אלהים עשה היום הזה ויפדו העם את יונתן ולא מת"⁶.

שלוש שלומות, דכתיב⁷: "בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה'

1. תהלים ל"ב.

2. ירמיהו לא"ב.

3. דברים כג,ו.

4. תהלים נה,יט.

5. ישעיהו לה,י.

6. שמואל א, יד,מה.

7. ישעיהו נז,יט.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

וּרְפָאֲתִיו⁸. "וְרוּחַ לְבָשָׁה אֶת עַמְשֵׁי רֹאשׁ הַשְּׁלִישִׁים לָךְ דָּוִד וְעַמָּךְ בֶּן יִשְׁי שְׁלוֹם
שְׁלוֹם לָךְ וְשְׁלוֹם לְעֶזְרָךְ כִּי עֶזְרָךְ אֶלֶהֶיךָ וַיִּקְבְּלֵם דָּוִד וַיִּתְּנֵם בְּרֹאשֵׁי הַגְּדוּד⁹.
וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לַחֵי וְאַתָּה שְׁלוֹם וּבֵיתְךָ שְׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לָךְ שְׁלוֹם"¹⁰.

האי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא, ליקום קמי כהני בעידנא דפרסי ידיהו,
ולימא הכי: רבונו של עולם, אני שלך וחלומותי שלך, חלום חלמתי ואיני יודע מה
הוא, בין שחלמתי אני לעצמי ובין שחלמו לי חבירי ובין שחלמתי על אחרים, אם
טובים הם, חזקם ואמצם כחלומותיו של יוסף; ואם צריכים רפואה, רפאם כמי
מרה על ידי משה רבינו, וכמרים מצרעתה, וכחזקיה מחליו, וכמי יריחו על ידי
אלישע. וכשם שהפכת קללת בלעם הרשע לברכה, כן הפוך כל חלומותי עלי
לטובה.

ומסיים בהדי כהני, דעני צבורא אמן.

ואי לא (אם אינו יכול להאריך), לימא הכי: אדיר במרום שוכן בגבורה, אתה שלום
ושמך שלום, יהי רצון מלפניך שתשים עלינו שלום.

שיטות הראשונים

הטבת חלום: כתבו **תוספות:** כך הוא הלחש "שבע זמנין לגזרו עלך...". **ויש מפרש**
דשבע זמנין צריך לומר "חלמא טבא חזאי", וכן לענות אחריו¹¹. אבל ר"י לא היה רגיל
לאומרו אלא שלוש פעמים. **והשו"ע**¹² סתם.

8. אהיה מחדש דבר שפתים, שיאמר בפי הכל שלום שלום. ולא ייזכר שם מלחמה בעולם. וזה יהיה אחר מלחמת
גוג ומגוג. ופירוש לרחוק ולקרוב: לרחוק מירושלים, ולקרוב לה. ולפי שהמלחמה היא תהיה בירושלים, סמך
השלום אליה. רד"ק.

9. דברי הימים א, יב, יט.

10. שמואל א, כה, ו.

11. ולפי זה, המילים "שבע זמנין...", אינו חלק מהלחש, אלא הוא תחילת משפט חדש.

12. או"ח רכ, א. והמשנ"ב (ס"ק ד) הביא שצריך שיאמרוהו העונים ג' פעמים, ויש אומרים ז' פעמים. ובסוף ההטבה
יאמרו לו: לך אכול לחמך בשמחה ושתה בלב טוב וגו'.

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות נשיאת כפיים ונפילת אפיים, סימן קל)

א. מאן דחזא חלמא, ולא ידע מאי חזא, ניקום קמי כהני בשעה שעולים לדוכן ונימא
הכי: רבוננו של עולם, אני שלך וחלומותי שלך וכו', ויכון דלסים בהדי כהני, דעני
צבורא אמן; ואי לא, לימא הכי: אדיר במרום שוכן בגבורה, אתה שלום ושמן שלום,
יהי רצון שתשים עלינו שלום.

הגה: ובמקום שאין עולין לדוכן, יאמר כל זה בשעה שהשליח צבור אומר שים שלום, ויסים
בהדי שליח צבור, שיענו הקהל אמן (הר"ן פ' הרוואה).

(או"ח, הלכות ברכות ההודאות, סימן רכ)

א. הרוואה חלום ונפשו עגומה, ייטיבנו באפי תלתא דרחמי (פי' שאוהבים אותו) ליה,
ולימא באפיהו: חלמא טבא חזאי, ולימרו אינהו: טבא הוא וטבא ליהוי וכו'.